

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

Wolne miejsce na ogłoszenie

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok X.

Rynek Budowlany: Rok I.

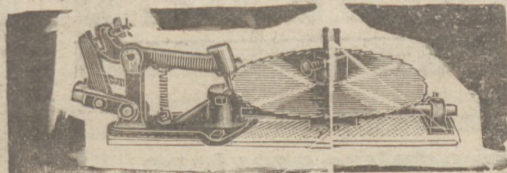
Około 6000 m³ jodły świętokrzyskiej prima
(sztuka 2—8 m³) po kilkaset m³
sosny, dębu, osiki, buku, grabu. 1282
olchy, brzozy, sprzedają
DOBRA WŁOSTÓW, p. Opatów Kielecki, szamb.
Karskiego. Szosa, kolej wąskotorowa 2 km

Drzewostany i okraglaki sosn. i bukowe

głównie jednakże sosnowe kupuje stale

ARTHUR AREND, tartak parowy Bydgoszcz, Błonia 5
1197 Telefon 1359

Najnowszy aparat do rozwierania

(Schränkapparat)
dla 1273
traków
i
cyrkularak

„Pila” Warszawa, Al. Jerozolimskie 35 - Tel. 42143
Poznań, ulica Skarbowa nr. 3 - Tel. 2483

Uhendorf & Renkawitz

Bydgoszcz — Słowackiego 1

Adres telegr.: UHENDORF-Bydgoszcz

Tartaki parowe: Cierpice przy Toruniu
Osieczno, powiat Starogard

Zakłady heblarskie i szpuntownicze
Materiał tarty, kantówka, szalówka
Specjalność: podkłady kolejowe i sleepy

1193

Koszyki na jastrzębie
Zatrzaski na lisy 6
Zatrzaski na króliki

poleca

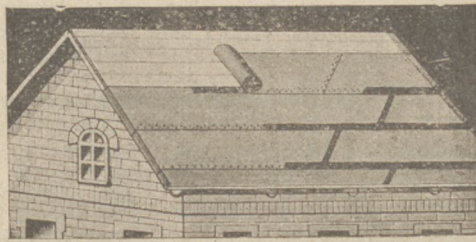
Administ. Rynku Drzewnego
Składnica Narzędzi Leśnych
Poznań, W. Garbary 20.
Telefon 1820.

Sprostowanie.

Państwowe Nadleśnictwo Lubichowo pow. Starogard unieważnia sprzedaż drewna użytkowego objętego losami Nr. 3—8 wystawionego na submisję mającą się odbyć w dniu 25. października b. r. Sprzedawany będzie tylko los Nr. 1 i 2.

1297

Państwowy Nadleśniczy.

Specjalna papa asfaltowa „KORIOLIT” do krycia dachów

wolna od smoły i bezwonna, nie wymaga smolowania tak po ukończeniu pokrycia, ani konserwacji i naprawy przez długie lata. „KORIOLIT” jest odpornym na ogień przenośnym i nadaje się do krycia budynków wszelkiego rodzaju także starogontowych — „KORIOLIT” wypada taniej od podwójnego krycia zwykłą papą dachową, dając ponadto pokrycie trwalsze i ładniejsze, gdyż ma kolor blachy ocink „KORIOLIT” dostarcza wyłączny reprezentant

„MATERIAŁ BUDOWLANY” T. A., Poznań, Sew. Mielżyńskiego 23
Telefon 2976 i 3874. [1246]

Oddział w Bydgoszczy ul. Florjana 8, tel. 2018
„ w Toruniu ul. Żeglarska 27, telefon 643
Biuro Sprz. w Grudziądzu, ul. Ogrodowa 23, tel. 950

P. in. „Koriolit” nabyła Dyrekcja Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w ilości przeszło 15 tysięcy mkw.

STEFAN PEŁCZYŃSKI

Hurtownia Materiałów Budowlanych

Telefon 5605

P O Z N A Ń

Dworzec towarowy

Hurtownie

p o l e c a :

Detalicznie

Cement

Wapno

Gips

1225

Trzcinę sufitową

Cegłę wszelkich rodzajów

Materiały do krycia dachów

Szklane cegły, dachówki i płyty

Rury kamionkowe i koryta

Kafle do piecy

Płytki ścienne i posadzkowe

Marmur do teraco

Szamoty zagraniczne

Ceresit

Papa falcowa (Falzbrupappe)

Siatki rabcowe i ceglowne

Gwoździe budowlane

Tynk fasadowy „Terrabona”

Wolna posada.

Na samodzielne stanowisko do mniejszego tartaku (Wielkopolska) poszukuję się natychmiast lub później starszego dzielnego dobrze zaprowadzonego z wykorzystaniem surowca obeznanego

placmistrza

obeznanego również z prowadzeniem i reperacją maszyn. Wolne mieszkanie na miejscu. — Zgłoszenia z odpisem świadectw do „Rynku Drzewnego i Budowlanego” pod nr. 1298.

J. MAŁOWANIEC i Ska

(st. Kierce-Wołyń)

Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymiarach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe, olchowe i suchą stolarkę sosnową II-ej klasy oraz posiada do natychmiastowej dostawy: 456

2000 m3 tartych bloków sosnowych

I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.

Grubości 19, 26, 32, 40, 42, 50, 65, 80 m/m

Mtr. kub. 30, 40, 50, 150, 200, 650, 550, 330

Przeciętna szer. 26, 28, 30, 40, 41, 45, 47, 50 cm.

Leśniczy

Lat 30 z dobrymi poleceniami, dobry fachowiec, energiczny, obeznany wszechstronie w swoim zawodzie z 13 letnią prakt. na niewypowiedzianej samodzielnej posadzie, **poszukuje** od 1. grudnia lub później posady żonatego. Łaskawe

oferty uprasza się pod **Nr. 1274** do Rynku Drzewnego.

JÓZEF SCHENK Handel drzewa

Poznań Wiel. Garbary 31

poleca i kupuje:

wszelkie gatunki materiałów stolarskich, budowlanych, kantówkę, belki, towary kołodziejskie.

z swych składnic:

w Poznaniu ul. Wielkie Garbary i Estkowskiego. 470

ZAKUPOJEMY STAŁE ZA GOTÓWKĘ

objekty leśne, drzewostany wszelkiego rodzaju i kopalniaki.

Zachodnie Towarzystwo dla eksportu drzewa Sp. z o. o.

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 9

15

Dyszle brzoźowe i dębowe

bale i deski brzoźowe, dębowe, jesionowe, olszowe, szprychy dębowe, podkłady wązko i normalnotorowe i wszelkie materiały liściaste **dostarcza wagonowo**

WŁADYSŁAW KRAUZE i S-ka

Warszawa, Kapucyńska 5, — Telefon 197-75.

1292

WYSZEDŁ Z DRUKU ILUSTROWANY

KATALOG Nr. 3

**na narzędzia leśne
i ogrodnicze oraz inne
przybory techniczne**

Składnicy narzędzi leśnych

**Przeglądu Leśniczego
i Rynku Drzewnego**

POZNAŃ Wielkie Garbary 20

który na życzenie bezpłatnie wysyłamy.

Centralna Drogerja J. Czepczyński

P O Z N A Ń

Stary Rynek 8. Telefony 3324, 3115, 3238, 3353, 3115, 3239.

**Carbolineum, farby, lakiery,
pokosty, pędzle, szczotki,
oliwy smary i tłuszcze do ma-
szyn, Benzyna Benzol Nafta.**

1227

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok X. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok I.

PRZEDPŁATA na październik 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji 4,75 złote. Na pocztach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska) 6,60 złotych. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja
RYNKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1520.
DRUKARNIA:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców
Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 2 gr. od miejsca milimetr. (strona czterolamowa). W tekście zaś lub przed tekstem: 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwulamowa). OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowym ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowym 40 proc. i przy trzyrazowym 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła (Rynek Drzewny i Budowlany w Poznaniu).

Przed zebraniem Zw. Przem. Drzewnych w Poznaniu z udziałem władz zwierzchnich R. N.

Donosiliśmy już, że w dniu 31 października r. b. odbędzie się zebranie Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu, które zaszczyca swą obecnością Prezes Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce, p. Aleksander Dąbrowski oraz Dyrektor R. N. p. Witold Czerwiński.

Sam fakt uczestniczenia w zebraniu najwyższych władz organizacji związkowej, posiada duże znaczenie tak dla zacieśnienia węzłów współpracy Rady Naczelnej z poznańskim Związkiem Przemysłowców Drzewnych, jak też dla rozwoju myśli, mającej na celu rozszerzenie ram akcji konsolidacyjnej na terenie ziem zachodnich.

W dalszych rozważaniach, stanowiących szkic bieżących prac Rady Naczelnej, pragniemy wystrzegać się tego patosu i nieszczerości, które tak często charakteryzują enuncjacje okolicznościowe. Rada Naczelna jest centralną instytucją związkową i działalność jej wymaga oceny trzeźwej, nie zaśmionej podszeptami przesadnych pochwał, czy też innymi względami, wpływającymi z absolutnego braku krytyki.

Żle bowiem przysłużylibyśmy się tej pożytecznej dla przemysłu drzewnego instytucji, gdybyśmy poprzestali na wypowiedzeniu szeregu dźwięcznych i kurtuazyjnych frazesów.

Kierując się tylko tą zasadą, stwierdzamy, że sukcesy jakie osiągnęła R. N. dzięki jej działalności w sferach czynników rządowych, pracą, idącą ściśle po linii interesów zrzeszonych w jej łonie poszczególnych związków drzewnych, są najlepszym dowodem, że R. N. powołana do życia nakazem licznych i tak żywotnych potrzeb przemysłu drzewnego Polski, należycie wywiązuje się ze swego zadania.

Wystarczy tu wspomnieć chociażby o zasługach R. N., położonych na polu starań o polepszenie sytuacji finansowej w naszym drzewnictwie albo w dziedzinie normalizacji stosunków w eksporcie drzewnym (w obecnie toczących się rokowaniach o traktat handlowy z Niemcami, R. N. zabiera poważny głos w kwestji ustalenia wytycznych odnośnie uregulowania wywozu drewna z kraju na rynki niemieckie), żeby kierownictwu tej organizacji nietylko w pełni wyrazić wotum zaufania, lecz czynnie popierać jego działalność, a tem samem umocnić pozycję R. N. w kołach czynników decydujących.

Zdawałoby się, że z racji owocnej pracy R. N. powinny zniknąć zarzuty, stawiane przez te osoby, względnie nawet całe zrzeszenia drzewne, które traktując działalność omawianej instytucji pod kątem dosyć oryginalnej krytyki, nie chcą lub nie są w stanie odpowiednio ocenić i uznać starania, oraz już osiągnięte ich wyniki przez R. N.

Oczywiście tego rodzaju prądy wsteczne w zagadnieniu rozwoju organizacyjnego w łonie naszego drzewnictwa, nie mogą podkopać znaczenia i prestige'u R. N., występującej nazewną jako instytucja, reprezentująca przemysł drzewny w Polsce i stojąca na straży jego interesów, natomiast z drugiej strony trzeba ujawnić, że tak daleko posunięta rezerwa, sceptyzm i swoisty sposób krytyki prac R. N., nie posiada wyraźnego celu, a więc i racji, któraby mogła wykazać absolutną słusność tych czynników.

Z raz po raz wznawianych ataków przeciw R. N. przez osoby, dopatrujące się niewłaściwych posunięć przez tą instytucję, względnie nawet niemoc jej, faktycznie trudno skryształizować i przedstawić sobie w konkretnej formie istotę poglądów atakujących.

Otóż, mające się odbyć zebranie poznańskiego Związku Przemysłowców Drzewnych w końcu października, będzie najlepszą sposobnością dla osób, w mniejszym lub większym stopniu uprzedzonych do R. N., do wypowiedzenia swych zapatrywań, zasad tudzież uzasadnienia zajętego stanowiska wobec R. N. Poruszoną tu sprawę należy wyraźnie, bez ogródek, przedstawić na najbliższym zebraniu i byłoby wielce pożądanem, aby tak z łona przedstawicieli R. N. jak również ze strony sfer opozycyjnych wyszła inicjatywa do wyjaśnienia wzajemnych żalów i nieporozumień.

Zarząd Związku Przemysłowców Drzewnych w Poznaniu czyni starania, żeby udział w zebraniu wzięły jaknajszersze sfery czynników, których działalność w mniejszym lub większym stopniu wpływa na interesy i zagadnienia przemysłu drzewnego, — jak również i te koła, które stanowią składową część tej dziedziny, a nie podlegające R. N.

Spodziewać się więc należy przedstawicieli pomorskiego Związku, przedstawicieli Dyrekcji Lasów Państwowych, Izby Przemysłowo-Handlowej i t. d. dla zwołania

Z uwagi na poważne znaczenie mającego się odbyć zebrania oraz ze względu na ciekawy przebieg spodyewanej dyskusji jest rzeczą nie do pomyślenia, żeby na zebraniu brakło kogoś z członków poznańskiego Związku Przemysłowców Drzewnych, jak również należy przypuszczać, że przemysłowcy, nie należący do Związku nie ominą sposobności bezpośredniego zetknięcia się z kierownikami R. N. oraz osobistego wysłuchania ich referatów na aktualne tematy i wzięcia udziału w dyskusjach.

Opieka nad zabytkami.

Wojna i barbarzyńska dłoń nieprzyjacielska zniszczyły w obfitym żniwie paręset miast i miasteczek, kilka tysięcy wsi, czyniąc poważny uszczerbek w zasobach kulturalnych pięknych naszych zabytków.

Do odbudowy poniesionych strat należy przystępować z całym pietyzmem dla tych budowli, które cechuje historyczna i estetyczna wartość, gdyż niemniejszą szkodę poniosły piękne nasze zabytki przez nieumiejętną rozbudowę i powiększenie historycznych budowli i starych świątyń, przez potrzebę budowy nowych gmachów i kościołów, która spowodowała rugowanie starych zabytków. Na ich miejsce chęć nowatorstwa, przeciwna tradycji naszego ludu, stawiała dziwolągi, pozbawione wszelkich znamion artystycznych.

Trudno ustalić przepisy, któreby stanowiły nieomylny drogowskaz, jak w każdym przypadku postąpić należy. Przepisy takie zastąpić winno uświadomienie zainteresowanych czynników, że wszelkie samowolne poczynania łączą się przeważnie z uszczupleniem dorobku artystycznego przeszłości lub z brutalnem zniszczeniem zabytku.

Sprawdzić to możemy na licznych przykładach, które i u nas w Wielkopolsce miały i mają miejsce.

W roku 1895 opracował budowniczy rządowy p. Julusz Kohte spis zabytków prowincji poznańskiej, którego lwia część poświęcił świątyniom i budynkom kościelnym. Z umieszczonych w tej inwentaryzacji dzieł artystycznych wnętrza kościelnego w Kaźmierzu pod Szamotułami, jeszcze przed wojną światową można było sprawdzić brak ławy patronackiej późnogotyckiej z polichromią, pochodzącą z początku siedemnastego stulecia i konfesjonu późnorenansowego. Krucyfik natomiast o wartościowej rzeźbie odnaleziono na śmietniku w kostnicy.

Przyczyną zagłady tych zabytków była nieświadomość ludu, który podczas wakansu na probostwie, spruchniały sprzęt spalił, a w niedocenianiu wartości artystycznej — uszkodzony krzyż kazał usunąć.

Okolice Kiekrza pod Poznaniem słynie z pięknych barokowych figur przydrożnych, które w proporcjonalnem ujęciu architektonicznej podstawy i figuralnej rzeźby stają się ozdobą naszego krajobrazu.

Niestety fałszywe zupełnie ujęcie tak zwanej „renowacji“ zniszczyło cały malowniczy urok całości przez zrąbanie wyłogów i wsporników barokowych i pozostawienie gładkiego, bezdusznego filara, o karłowatym gzymsie i fragmentach wyłogów narożnikowych, świecących golizną, świadczącą o niskim poziomie kulturalnym tych, którzy byli bezmyślnymi inicjatorami całego przedsięwzięcia.

Przedstawiamy rysunkowo stan figury przed jej renowacją i po odnowieniu; rysunki skreślono na podstawie zdjęć fotograficznych znanego artysty-fotografa p. Preibisza z Poznania.

Przykłady te niech świadczą o tem, że zabytkami zajmować się mogą wyłącznie ludzie odpowiednio uzdol-

nieni i fachowo wykształceni, ludzie świadomi swego zadania.

Niebezpieczeństwo, jakie ze wszech stron grozi naszym zabytkom, nakłada na ogół naszego społeczeństwa obowiązki, których wielką wagę podkreślić i uprzytomnić sobie trzeba.

Wszystkie wartości artystyczne sztuki świeckiej i kościelnej tworzą drogocenny dorobek naszego historycznego rozwoju, który oddany pod opiekę i straż ludzką ustala dla poszczególnych czynników wymagania uświadomienia sobie odpowiedzialności, jaką przejmują razem z powierzoną im opieką.

Człowiekiem surowym, bez wykształcenia i wychowania pozostanie ten, dla którego świętość zabytków będzie starem śmieciem, dla którego urok zabytku w całej swojej ozdobie, świadczącej o przeświadczeniach ojczyznego kraju, nie będzie wskrzeszeniem miłości do ziemi ojczyźnej i obowiązku otoczenia go opiekuńczem skrzydłem.

Kościoły nasze tworzą w większej części w całej osnowie zabytki muzealne, w których poszczególne części, ustawione we właściwym środowisku, tem silniej-

sze wywierają wrażenie. Jeśli więc zabytki rzeźby, malarstwa i wszelkiej sztuki stosowanej, zbiorowo umieszczone w muzeach i ułożone w galeriach czasem w niewłaściwym środowisku doznają troskliwej opieki zawodowych znawców, ileż to więcej godne są poświęcenia naszej uwagi kościoły, jako właściwe środowiska naszej duchowej spuścizny.

Zabytek należy zachować w szacie odziedziczonej ze wszelkimi dodatkami późniejszych wieków bez nieumiejętnego poczynienia jakichkolwiek zmian lub niewłaściwego oczyszczania z naleciałości, tworzących czasem malowniczy urok w zdobieniu całej budowli, wieży lub wnętrza.

Zabezpieczenie budowli zabytkowych od wilgoci, wprowadzenie wentylacji, remont pokrycia dachu, wykonanie rynien dla odpływów deszczowych, sprawdzenie stanu użytkowego gromochronu, wytworzenie okapu i wykonanie wszelkich remontów w posadzkach, drzwiach, oknach i tynku, nastąpić winno z całym pietyzmem dla całości zabytku z uwzględnieniem charakterystycznych znamion w strukturze, materiale i formie budowli. Dotyczy to mianowicie remontu dachu, tynków i posadzki, których materiał i kolorystyka staje się ważnym czynnikiem, a przy zastosowaniu rażących kolorów łatwo może na długie lata oszpecić zabytek.

Wewnętrzne urządzenie i sprzęt również należy otoczyć sumienną pieczołowitością, ograniczającą się do ostrożnego oczyszczenia lub przymocowania rozluźnionych części lub ich odpowiedniego uzupełnienia. Należy unikać bezwartościowego złocenia lub pomalowania starych

rzeźb, nowego zdobienia ołtarzy, ambony lub ław kościelnych przez niepowołanych rzemieślników bez uzyskania dokładnych wskazówek u konserwatora danego okręgu.

Inwentaryzacja zabytków kościelnych tworzy silną podstawę ochrony przed zagładą, a zaopatrzona rysowniczym zdjęciem architektonicznym budowli i fotograficznymi odbitkami szczegółów sprzętu, rzeźb i obrazów, tworzyć może drogocenne źródło naukowe dla nas i dla przyszłych naszych pokoleń.

Z polskiej architektury nieprzestarzałej, dającej bliższe wskazówki do utrzymania kościołów wymieniamy obok czasopism technicznych dzieło Dr. Józefa Muczkowskiego „Ochrona Zabytków a Odbudowa Kraju”, wydawnictwo Ministerstwa Sztuki i Kultury „Opieka nad zabytkami i ich konserwacja”, Ignacego Drexlera „Odbudowanie wsi i miast na ziemi naszej”.

Podajemy równocześnie nazwiska autorów aktualnych publikacji na tem polu, mianowicie Bolesława Chomicza, Prof. Adolfa Szyszko-Bohusza, Prof. Dr. Jana Zubrzyckiego, Zygmunta Glogera, Dr. Feliksa Kopery, Kazimierza Mokłowskiego i Stefana Szyllera.

Rząd polski świadom obowiązku jaki na nim ciąży, wydał dość ostre rozporządzenie, które w całej osnowie podajemy do wiadomości zwracając nań szczególną uwagę tych, którzy sprawę tej doceniać nie umieją lub nie chcą.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 6. marca 1928 r.

O opiece nad zabytkami.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2. sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1. Zabytkiem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest każdy przedmiot tak nieruchomy, jak ruchomy, charakterystyczny dla pewnej epoki, posiadający wartość artystyczną, kulturalną, historyczną, archeologiczną lub paleontologiczną, stwierdzoną orzeczeniem władzy państwowej, i zasługujący wskutek tego na zachowanie.

Art. 2. Za zabytki mogą być w szczególności uznane:

1. jaskinie i groby wraz z przedprożami; grodziska (Horodyszczka, „zamczyska”, piłkalnie, t. zw. szwedzkie okopy, góry, szanice i wały); ślady osad lądowych i nawodnych; cmentarzyska szkieletowe i ciałopalne, „pola urnowe” oraz poszczególne groby, kurhany, mogiły, kopce; kopalnie przedhistoryczne, (krzemienia, soli bursztynu, miedzi, żelaza i barwików mineralnych); piece garncarskie i piece do wytapiania metali; kręgi kamienne i kamienie ustawiane; figury kamienne przedhistoryczne (t. zw. baby kamienne i posągi bóstw) i głazy obrabiane (żarna, głazy ze znakami, ze stopami, misami, krzyżami, podkowami, dołkami i t. p.);
2. budowle zarówno murowane, jak drewniane, wraz z wszelkimi szczegółami architektury i dekoracji ściennej oraz z otoczeniem (ogrodem, placem), a także dochowanie w późniejszej budowie części dawne (presbiterja, kaplice, wieże, bramy, portale, kolumny, drzwi, kominki i t. p.);
3. luźno stojące pomniki, nagrobki, kapliczki, figury, krzyże, kolumny, słupy graniczne i t. p.
4. ruiny budowli, pomników i posągów.

5. grupy budowli, wybitne pod względem estetycznym i znamienne bądź dla całych osad, miast, wsi, bądź dla ich dzielnic;
6. na gruncie dochowane rozplanowania starych miast i dzielnic staromiejskich;
7. ogrody ozdobne oraz aleje cmentarne i przydrożne, drzewa sędziwe i okazałe i t. p.;
8. przedmioty, związane bezpośrednio z przeznaczeniem budynku, (ołtarze, ambony, chrzcielnice, stalle, pomniki, nagrobki w grobach kościelnych wraz z ukrytymi w nich dziełami pracy ręcznej, epitafja, tablice, vota, szaty i naczynia obrzędowe, dzwony i t. p.);
9. dzieła sztuk plastycznych: obrazy rzeźby, ryciny;
10. dzieła sztuk zdobniczych i kunsztów cechowych, zbroje, oręż, rzędy, pojazdy, chorągwie, sztandary, arrasy, dywany, makaty, pasy, kilimy, hafty, koronki, ubiory, meble, sprzęty, naczynia, świeczniki, wyroby złotnicze, emalje, szkło, ceramiki, kraty, okucia, zamki, godła, znaki i t. p.;
11. monety, medale, pieczęcie, tłoki mennicze;
12. druki, archiwalia, rękopisy zwykłe i ozdobne, autografy, oprawy ksiąg;
13. ludowe sprzęty domowe i wyroby przemysłu domowego;
14. wykopaliska i znaleziska przedhistoryczne i archeologiczne;
15. wykopaliska i znaleziska paleontologiczne;
16. kolekcje przedmiotów, przechowywanych w muzeach, bibliotekach, w skarbcach i składach świętyń, zgromadzeniach cechowych, urzędach samorządowych, chociażby poszczególne przedmioty kolekcji same przez się nie miały warzości artystyczno-historycznej.

Dokumenty, mające w myśl prawa kanonicznego charakter tajny, a w szczególności przechowywane w tajnych archiwach biskupich, oraz przedmioty specjalnego kultu religijnego np. obrazy cudowne wyjęte są z pod działania niniejszego rozporządzenia.

Art. 3. Przedmioty otrzymują charakter zabytków w znaczeniu niniejszego rozporządzenia na skutek orzeczenia władzy konserwatorskiej pierwszej instancji, stwierdzającego wartość zabytkową przedmiotu, a nadto przy zabytkach nieruchomych określającego granice otoczenia, podlegającego przepisom niniejszego rozporządzenia w myśl art. 2 punkt 2.

Przedmioty te podlegają ochronie prawa już od chwili doręczenia orzeczenia.

Orzeczenie władzy konserwatorskiej, stwierdzające wartość zabytkową przedmiotu, stanowiącego część składową nieruchomości, wpisanej do ksiąg gruntowych (wieczystych), doręcza się właściwemu oddziałowi Prokuratury Generalnej celem wpisania do tych ksiąg w sposób, odpowiadający przepisom o ich prowadzeniu.

Władza ma prawo umieścić na zabytku nieruchomym odpowiedni znak lub napis.

Art. 4. Władze konserwatorskie pierwszej instancji prowadzą rejestr zabytków. Sposób prowadzenia rejestru określi rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

II. Władze konserwatorskie.

Art. 5. Opiekę nad zabytkami sprawują władze konserwatorskie. Władzami konserwatorskimi pierwszej instancji są wojewódzkie władze administracji ogólnej. Władzą konserwatorską drugiej instancji jest Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

W odniesieniu do starożytności dzieł sztuki, dokumentów archiwalnych i rękopisów, posiadających wartość historyczną lub artystyczną, znajdujących się w katolickich kościołach i lokalach kościelnych, władzą konserwatorską są komisje mieszane świecko-duchowne, mia-

nowane przez Biskupa właściwego w porozumieniu z Ministrem W. R. i O. P.

Art. 6. Organami fachowymi wojewódzkich władz administracji ogólnej są konserwatorowie, mianowani przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Konserwatorowie należą do składu personalnego urzędu wojewódzkiego; jeden konserwator może pełnić obowiązki w kilku województwach.

Prawa i obowiązki konserwatorów jako organów fachowych określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 7. Skład i kompetencje komisji mieszanych świecko-duchownych (art. 5) oraz tryb ich urzędowania określa drogą rozporządzenia Minister W. R. i O. P. w porozumieniu z władzami kościelnymi.

Art. 8. Do wydawania zarządzeń tymczasowych, o ile wydanie ich należałoby do wojewódzkich władz administracji ogólnej, w szczególności, co do nadzoru i wstrzymania robót mogą być upoważnione powiatowe władze administracji ogólnej przez Ministra W. R. i O. P. w porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 9. Do współdziałania z władzami wojewódzkimi administracji ogólnej w wykonaniu opieki nad zabawkami powołane będą okręgowe komisje konserwatorskie.

Skład, siedziby, obszar i zakres działania okręgowych komisji konserwatorskich określi rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. i Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 10. Do zarządzeń i orzeczeń, wydawanych przez władze wojewódzkie administracji ogólnej, jako władze konserwatorskie, mają zastosowanie przepisy o środkach odwoławczych od orzeczeń władz administracyjnych.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Na arenie walki konkurencyjnej portów bałtyckich.

Walka na terenie konkurencji portów bałtyckich, które nie ustają w zabiegach o ściągnięcie jaknajwiększej ilości drewna do swych stoczn, w ostatnim czasie wykazała niemal bezwzględne formy.

Dążąc do rozwoju swych wpływów handlowych, poszczególne porty morskie postawiły wysokie stawki, różnorodnych ustępstw, na rzecz dostawców drewnych, w grze o pozyskanie pierwszeństwa w dziedzinie znaczenia handlowego i uzależnienia od swej polityki gospodarczej interesy producentów drewnych.

Zabiegi i starania w tym względzie noszą charakter nieraz wybitnie kurtuazyjnych posunięć, co tylko może dowodzić słuszności przywiązania wielkiej wagi do wpływu zamorskiego handlu drewnego na rozwój gospodarczy i ekonomiczny tych portów.

W orbitę takiego współzawodnictwa został wciągnięty Gdańsk, którego znaczenie jako portu drewnego i pośrednika w handlu płodami leśnymi oraz produkcji przemysłu drewnego, zostało zagrożone dzięki otwartej walce gospodarczej, wypowiedzianej jemu z jednej strony przez port szczeciński, z drugiej zaś — królewiecki.

Te dwa punkty handlowe, odgrywające poważną rolę w życiu gospodarczym Rzeszy Niemieckiej, są zasilane przez tą ostatnią groźnym orężem dla Gdańska w formie uwzględnienia rozmaitych postulatów tych portów.

Atoli nietylko Szczecin i Królewiec stały się współzawodnikami Gdańska, z którymi W. M. powinno się poważnie liczyć, — na arenę walki konkurencyjnej występuje również Ryga. Przez port ryski odchodzą znaczne ilości drewna rosyjskiego na rynki zamorskie, wskutek czego uległ zmniejszeniu polski eksport drewny via Gdańsk zwłaszcza do Anglii.

Jak dalece cofnął się wywóz drewna przez Gdańsk w roku bież. w porównaniu z rokiem ub., dowodzi fakt, że gdy w pierwszym półroczu 1928 r. przez ten port wywieziono zaledwie 501.000 ton. drewna, to w analog. czasokresie 1927 r. eksport wynosił 876.000 ton.

Zaznaczyć wypada, że w lipcu i w sierpniu tego roku wywóz drewna przez Gdańsk na rynki zamorskie uległ dalszemu zmniejszeniu, co już zasadniczo wyklucza zaistnienie w tem zjawisku czynnika natury sezonowej. Jak już wyżej wspomniano, decydującą rolę w fakcie kurczenia się wywozu odgrywa niewątpliwie konkurencja drewna rosyjskiego, jak dotychczas rozwijająca się nader skutecznie. Trzeba bowiem pamiętać, że tańszy materiał rosyjski znalazł obszerną lokatę szczególnie na rynku angielskim, to też znaczne zapasy tego drewna odchodzą nietylko z portów białomorskich, lecz również z portów bałtyckich, z których Ryga występuje w szeregu najważniejszych dla eksportu rosyjskiej produkcji drzewnej.

Ciekawą i dobitnie argumentującą powyższe twierdzenie jest statystyka wywozu drewna przez port ryski. I tak w 1926 r. eksport przez Rygę wynosił tylko 322.000 ton., natomiast już w następnym roku podwoiła się ilość wywozowego drewna i w ten sposób z łącznego tonażu wywozu przez port ryski, połowa przypadła na drewno rosyjskiej produkcji. Dalszy wzrost eksportu zaznaczył się w roku bież., bowiem w pierwszych siedmiu miesiącach ogólny eksport przez Rygę wynosił 800.000 ton., co najlepiej dowodzi o potęgującym się znaczeniu tego punktu handlowego w obrotach drzewnych z rynkami zamorskimi.

Ekonomiczne przesłanki do kombinowanych przedsiębiorstw przemysłu drzewnego*).

Przy progresywnem wzrastaniu absolutnych cen na drewno nabiera specjalnie ważnego znaczenia możliwość maksymalnego, ilościowego wykorzystania surowca tak w przemyśle tartacznym jak i w innych zakładach mechanicznej obróbki drewna, t. j. otrzymywania z jednostki masy drzewnej maksimum wyrobów lub towaru.

Przy znacznej wadze właściwej wartości surowca drzewnego w ogólnej wartości materiałów tartych, zmniejszenie kosztów surowca może być osiągnięte albo drogą potanienia samego surowca, lub zmniejszeniem zużycowania go na jednostkę gotowej produkcji.

W tym zarysie my zastanawimy się nad możliwością zmniejszenia zużycowania drewna na jednostkę produkcji.

Problemat ten rozpada się kolejno na dwa, zupełnie samodzielne zagadnienia.

Nasamprzód koniecznem jest wyjaśnić granice możliwości wykorzystania drewna w przemyśle tartacznym przy wyrabianiu z surowca tych wymiarów, jakie są poszukiwane na światowym rynku, uwzględniając przy tem dynamikę tego zapotrzebowania.

Następnie — należy oddzielnie wyświetlić, jakimi drogami i środkami możnaby zwiększyć zużycowanie surowca drzewnego przy warunkach racjonalnej obróbki i użytkowaniu odpadków, otrzymywanych przy mechanicznej obróbce drewna.

Do wyjaśnienia pierwszego z podanych przez nas zagadnień, zmuszeni jesteśmy korzystać z będących w naszym rozporządzeniu cyfr, opublikowanych w różnych źródłach literackich, dających pogląd na osiągnięte drogą praktyki granice możliwości wykorzystania surowca drzewnego na tartakach.

W przemyśle drzewnym przyjętem jest zaliczać do produkcji tartacznej materiały tarte wszystkich wymiarów, nazw i sortów włącznie drobiazgu

*) Patrz „Zagadnienie surowcowe w przemyśle drzewnym“ Nr. 94—99 Rynku Drzewnego za rok bież.

Wszystko to, co się bezpośrednio nie wykorzysta przy produkcji tych sortymentów, objęte jest jednym mianem „odpadki” lub nieużytki, z których jednakże można wyrabiać i wyrabia się towar o różnorodnym przeznaczeniu.

We wszystkich zakładach, mechanicznie obrabiających drewno, możliwości wykorzystania surowca są ograniczone.

Praktyczna możliwość wykorzystania surowca drzewnego w tartakach waha się w granicach 60—70%.

Reszta t.j. 30—40% przedstawia z siebie odpadki, lub nieużytki, nie nadające się do dalszej mechanicznej obróbki.

A. Oxholm ustala dla szwedzkich tartaków następujący bilans surowcowy.

Dla materiałów tartych	70%
Zatrata na dodatek, na wysychanie	4%
„ „ trociny	8%
„ „ oszwary i obładry	12%
„ „ obrzynki	6%
R a z e m	100%

Taki rezultat otrzymuje się przy następującej przeciętnej specyfikacji materiałów: dilsów 17%, battensów 20%, skatlingsów 10%, bordsów od 6" i szerszych — 25%, bordsów 6" i węższych — 28%.

W fińskich tartakach przeciętne poszczególne pozycje bilansu surowcowego są mniej więcej takie, jak i w szwedzkich tartakach.

Na podstawie badań, przeprowadzonych w całym szeregu tartaków w Finlandji, zużycie surowca, czyli procent wykorzystania drewna na poszczególnych tartakach znacznie się waha, co uwidacznia niżej podana tablica, w której ilość zużytego surowca jak również ilość otrzymanego materiału tartego wykazana jest w procentach.

TABLICA I

Nr. tartaku	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4	Nr. 5	Nr. 6
Materiały długie	52,0	— 47,0	— 53,0	— 61,2	— 61,3	— 64,0
Klepka	2,0	— 1,8	— 3,1	— 3,6	— 3,8	— 2,0
Skatlingsy, battensy	2,6	— 5,5	— 6,2	— 0,4	— —	— 1,3
Abladry	0,3	4,9	0,4	7,7	1,3	10,6
Ogólny rezultat przetarcia	56,9	54,7	63,6	65,64	65,1	67,5
Dodatek na usychanie	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Odpadki	38,1	40,3	31,4	29,36	29,9	27,5
	100	100	100	100	100	100

Jak wynika z danych w powyższej tablicy, ilość odpadków waha się od 27,5% do 40,3%, t.j. w dość znacznych granicach; odpowiednio do tego zmienia się i zużywanie surowca w stopach sześciennych na jeden st. gotowych wyrobów, co uwidacznia tablica II.

TABLICA II.

Nr. tartaków	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4	Nr. 5	Nr. 6
Zużytkowanie surowca:						
Na długie materiały	315	325	306,1	269,4	269,5	256,5
Na cały towar	290	300	255,6	251,1	253,7	244,1

czyli, że na tartaku Nr. 6, zużycie surowca na 1 std. materiałów tartych jest o 55,9 stóp sześciennych mniejsze niż na tartaku nr. 2.

Wahania te, tłumaczy się tak przyczynami natury technicznej i produkcyjnej jak i różnorodnością specyfikacji surowca i wyrobów gotowych.

Przeciętny bilans surowcowy dla pierwszorzędných tartaków fińskich możnaby przyjąć w następującej postaci:

1. Dilsów, battensów i bordsów	60%
2. Sortymentów drobnych	3%
3. Obrzynków	5% 68%
4. Strata na wyschnięcie materiału okrągłego	6% od 68%
5. Trocin	8%
6. Różnych odpadków	20% 32%
R a z e m	100%

Amerykańskie tartaki, według przeciętnych doświadczalnych danych wydają 66,66% materiałów użytkowych, a ilość odpadków osiąga w rzeczywistości 33,33%. Zużytkowanie surowca na naszych tartakach i ilość odpadków określone zostały na podstawie sprawozdawczych danych naszych większych trustów północnego i północno-zachodniego, gdyż dane te są najdokładniejsze.

Dane innych przedsiębiorstw w danym wypadku nie mogą być przytaczane bez uprzednich znacznych poprawek, uwarunkowanych przyjętymi metodami rejestracji, według których zawartość masy drzewnej w czysto wyciętych deskach, na pół obciętych i na pół czystych przy jednakowych normalnych wymiarach jest jednakowa, czego oczywiście nie można przyjąć bez zastrzeżeń.

Wydajność materiałów, wyłącznie czysto obciętych, tartaków północnego trustu określa się w procentach:

1921/22 roku	46,7%	1924/25 roku	51,5%
1922/23 „	50,5%	1925/26 „	52,5%
1923/24 „	50,9%	1926/27 „	53,0%

Jeżeli te cyfry zwiększyć o 5—6% t.j. na zatrata masy drzewnej na dodatki na usychanie, to ilość odpadków w tartakach północnego trustu przeciętnie jest większą niż 40% ilości przepiłowanego drewna.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Rynek małopolski.

Żadne, godne wyróżnienia zmiany nie zaszły. Jakkolwiek sytuację nie można nazwać krytyczną, to jednak, wzięwszy pod uwagę ogólnokrajową rezerwę w zakupach, jak też niewyraźne usposobienie na rynku eksportowym, kształtuje się ona pod znakiem względnie żywych obrotów.

Jeżeli chodzi o małopolskę zachodnią, to trzeba zaznaczyć, że ruch ten w transakcjach pozostawia jeszcze wiele do życzenia w głównej mierze dlatego, że akcja budowlana dokonywuje się w stosunkowo szczytłych granicach.

Polepszenia narazie spodziewać się trudno.

Zatrudnienie zakładów przemysłowych jest naogół niezłe, materiał lokuje się w pierwszym rzędzie na rynku krajowym. Ceny zasadniczo nie uległy zmianie. Również we Wschodniej małopolsce sytuacja ostatnio kształtowała się pod niezmienionymi auspicjami.

Pewna poprawa w ruchu budowlanym nie zdołała przeważać szaleńczej miejscowej koniunktury na stronę korzystnego położenia. Odczuwa się w dalszym ciągu brak gotówki i drożyznę kredytów. Tartaki pracują w pełni swej zdolności wytwórczej i zbywają produkcję poza lokalnym rynkiem, gdzie o odbiorców naogół nietrudno, również i w Niemczech oraz na rynkach zamorskich, jednakże transakcje z Anglią i Belgią noszą specyficzny charakter powściągliwych zakupów.

Zauważa się pewne ustalenie się cen na produkcję krajową — narazie o żadnej zwwyżce absolutnie nie można mówić.

Za metr sześć. świerkowych i jodłowych kłóców tartacznych płacono we wrześniu (iranco st. załad.) w obrocie krajowym 4.10—4.25 dol. Za ten sam materiał eksportowy: 4.50—4.60 dol. Kopalniaki 2.80 do 3.30 dol.

Bardzo słaby ruch był w obrotach dębina surową. Za dębowe kłocę tartaczne płacono 8—10.50 dol. zależnie od gatunku. Ceny na bale angielskie kształtowały się w wysokości 9.50—9.75 dol. Krajowy materiał budowlany — 9 do 10 dol.

Za posadzkowe deszczniki dębowe płacono (II kl.) za 1 m. kw. od 10.20—10.50 do (I kl.) 11.50—11.75 dol. Bukowe materiały stolarskie utrzymały się w cenie do 11.75 dol. Za papierówkę (w początku września) płacono (loco stacja załadownicza) 27 zł w obrocie krajowym. Deski i brusy stolarskie i świerkowe lub czyste i półczyste jodłowe ofiarowane po cenach od 140 do 155 zł zależnie od wymiarów. I tak za 3—6 m. dług. 10 cm. i wyżej szerokości 26, 33, 40, 52 mm. grubości — 140 zł, za 20 mm. grub. — 145 zł, za 13 mm. grub. — 155 zł.

Deski i brusy jodłowe oraz świerkowe budowlane 76—91 zł, zależnie od wymiarów.

Deski i brusy IV kl. świerk i jodła, dla celów budowlanych 70, 74 i 80 zł. Kantówki i rygle rznięte 3—6 m. dł., 8×8 i ponadto grubości — 89 zł, 6—8 m. dł., reszta jak powyżej — 96 zł. Ponad 8 m. dł. — wedle umowy.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.

dnia 15. 10. 1928 r., na żyto: 34.00—34.50 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Nowe Taksy w Dyrekcjach Lasów Państwowych. W Min. Rolnictwa rozpoczęły się narady na temat ustalenia nowych taks na rozpoczynający się rok wyřębu. Mimo starań ze strony polskiego przemysłu drzewnego o obniżenie tych taks krąży pogłoski, że taksy nie tylko nie zostaną niższe, ale nawet mówią się o pewnej podwyżce. Powszechnie wiadomą rzeczą jest, że obecne ceny w Dyr. Lasów Państwowych są za wysokie i nie wytrzymują żadnej kalkulacji, szczególnie na eksport. Najbardziej zagrożonym rejonem jest przemysł tartaczny w poznańskim. Aczkolwiek lasy państwowe są przedsiębiorstwem państwowym obliczonym na zysk, to jednak działalność ich musi uwzględniać rozwój przemysłu drzewnego w kraju. Od wyznaczenia cen w lasach państwo-

wych w znacznej mierze zależeć będą ceny w lasach prywatnych. Lasy państwowe w Polsce nie mogą iść na rękę tartakom w Niemczech, inaczej bowiem doprowadzimy do coraz większego wywozu drzewa okrągłego.

Ważny wynalazek w Przemysle Drzewnym. Inżynier szwedzki Vidar Jernberg wynalazł skuteczną metodę tępienia grzyba, nadającego powierzchni rzniętego drzewa kolor niebieski, i obniżającego wartość tego drzewa. Przed wysuszeniem poddaje się drzewo działaniu specjalnego gazu, który zabija grzybek, narażający szwedzki przemysł drzewny na straty w wysokości 4 milionów kor. rocznie. Metoda inż. Jernberga, która od lat trzech stosowana jest przez jeden z największych tartaków Szwecji, nieznacznie tylko zwiększa koszty produkcji tartego drzewa.

Konferencja w sprawie wzmożenia wywozu cementu. W dniu 12. b. m. odbyła się w Państwowym Instytucie Eksportowym konferencja przedstawicieli wszystkich polskich fabryk cementu. Przedmiotem obrad tej konferencji, której przewodniczył p. Marjan Turski, dyr. P. I. E. była głównie sprawa wzmożenia zagranicznego wywozu produkcji tej gałęzi przemysłu. W obradach ustalono, że wywóz ten w porównaniu z rokiem ubiegłym zmalał o blisko 40 proc. Ustalono dalej w przybliżeniu cyfry możliwej produkcji i spożycia wewnętrznego oraz możliwości kontyngentu wywozowego w przybliżeniu. Z rozwiniętych w czasie konferencji planów wynika, że przemysł cementowy w zrozumieniu doniosłości tego wywozu dla całokształtu naszego gospodarstwa narodowego, pragnie poczynić wszelkie wysiłki, aby wywóz ten utrzymać na możliwie wysokim poziomie i rozwinąć go w ramach stałego programu.

Stosunki rosyjsko-amerykańskie. Rosyjskie drewno, szczególnie forniry z brzozy, które ostatnio ofiarowano po stosunkowo niskich cenach, znalazły lokatę na rynku U. S. A. Z uwagi na niskie ceny zainteresowanie tym drewnem w Ameryce jest znaczne — zgłasza się wiele kupujących.

Zastępstwo handlowe R. S. F. S. R. otworzyło w związku z tem oddział w Chicago. Korzystne ceny rosyjskie spotkały się z opozycją ze strony amerykańskich fabrykatów dykt

Stowarzyszenie producentów dykt, wyłoniło specjalną komisję, na której czele stoi O. C. Lemke, przewodniczący „Underwood Weneer Co. Wansau Wis. Zadaniem tej komisji jest przeciwdziałanie ekspansji tańszej drzewnej produkcji rosyjskiej.

Notowania dewiz z dnia 16. października 1928 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewizy	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa . . .	8	—	100 zł	—	57.92	47.175	—	11.25	—	378.34	58.25	79.92
Poznań . . .	8	—	100 zł	—	—	47.175	—	—	—	—	—	—
Gdańsk . . .	6	173.52	100 Gd. gld.	—	—	81.32	—	—	—	—	—	—
Berlin . . .	7	212.34	100 R. M.	—	—	—	—	23.81	610—	—	123.70	169.22
Belgia . . .	4	123.94	100 belg.	123.95	—	58.315	—	13.90	356.—	—	72.22	98.77
Bukareszt . . .	6	172.—	100 l.	—	—	2.524	—	0.61	15.40	—	3.13	4.27
Budapeszt . . .	6	155.90	100 pengó	—	—	73.14	—	17.50	—	—	90.60	123.92
Holandja . . .	4 1/2	358.31	100 gld. hol.	357.40	—	168.17	—	40.08	1026.00	—	203.30	284.34
Kopenhaga . . .	5	238.88	100 k. d.	—	—	111.88	—	26.67	683	—	138.55	189.40
Londyn . . .	4 1/2	43.38	1 funt szterl.	43.24	25 01	20.348	—	4.85	124.21	—	25.20	34.46
Nowy York . . .	5	8.9141	1 dolar	8.90	—	4.19.55	—	—	25.60	—	5.19.60	710.75
Paryż . . .	3 1/2	172.—	100 fr. franc.	34 83	—	16.385	—	3.90	—	—	20.29	27.73
Praga . . .	5	180.62	100 k. cz.	26.42	—	12.435	—	2.96	76.00	—	15.40	21.05
Rzym . . .	5 1/2	172.—	100 l.	46 70	—	21.98	—	5.23	134.—	—	27.21	37.21
Szwajcaria . . .	3 1/2	172.—	100 fr. szwajc.	171.59	—	80.75	—	19.24	192.—	—	—	136.73
Sztokholm . . .	4 1/2	238.88	100 k. szw.	—	—	112.20	—	26.74	685.00	—	139.—	190.—
Wiedeń . . .	6 1/2	125.43	100 szyling.	125.26	—	—	—	14.10	—	—	73 05	—

Łotwa. Z porównania wywozu drewna za pierwsze pięć miesięcy roku 1927 i roku bież. wynika, że wartościowo eksport z 1927 r. wynosił 26,4 milj., zaś w takim że czasie r. b. — 30,4 milj. ls.

Belgia. Za czas od 9 do 14 września br. zanotowano łącznie 17 okrętów z drewnem, przybyłych do portów belgijskich, przyczem do Antwerpii wpłynęło 10 okrętów, do Sent 6 i do Brukseli 1.

Rynek drzewa w Tryeście. Na rynku tryjeścieńskim jest sygnalizowany od kilku tygodni większy popyt na drzewo ze strony Lewantu. Jednakże wobec dość wysokich kosztów przewozowych przez Tryjest przechodzi minimalna ilość eksportu drzewnego Europy Środkowej, gros jego natomiast kieruje się przez bardziej skutecznie konkurujące porty jugosłowiańskie.

W ciągu ostatnich tygodni cena desek jodłowych pochodzenia austriackiego i jugosłowiańskiego, szerokości od 15 cm wzwyż, wahała się na tryjeścieńskim rynku od 320 do 340 lirów, oraz przy 10 — 15 cm szerokości, 4 m długości i 18 do 25 mm grubości — od 230 do 240 lirów. Deseczki bukowe, również pochodzenia austriackiego i jugosłowiańskiego, 2,25 m długości, 10 do 29 cm szerokości oraz 5 mm grubości — notowano od 450 do 480 lirów. Ceny podane rozumieją się za metr sześcienny franco miejsce naładunku w Tryeście, łącznie z wszelkimi kosztami, jak osuszenia, segregacji, pomiarów i naładunku.

RÓŻNE.

Samorząd ziemski na Powszechnej Wystawie Krajowej.

Jak się dowiadujemy Biuro Zjazdów Samorządu Ziemskiego przygotowuje już materiały, potrzebne do opracowania obrazu działalności Samorządu Ziemskiego na Powszechnej Wystawie Krajowej. Przygotowują te, idące w kierunku gruntownego opracowania całości dorobku samorządu, obejmują następujące działy:

Wszystkie najpoważniejsze firmy
i związki drzewne, tak w kraju,
jak i zagranicą czytają
RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY
Jeśli chcesz rozszerzyć i ułatwić
swe stosunki handlowe,
ogłaszaj się
w Rynku Drzewnym i Budowlanym

- I. komunikacja (drogi, zabrukowanie wsi, inwentarz drogowy, sieć telefoniczna),
- II. Zdrowie publiczne (higiena, walka z chorobami, służba zdrowia),
- III. Opieka społeczna (opieka nad matką i dzieckiem, opieka nad dorosłymi),
- IV. Oświata (przedszkolna, szkolna),
- V. Działalność ogólnokulturalna (domy ludowe, biblioteki, opieka nad zabytkami)
- VI. Bezpieczeństwo publiczne (pożarnictwo, bezpieczeństwo ogólne),
- VII. Popieranie rolnictwa (oświata rolnicza, praca rolnicza, melioracja),
- VIII. Popieranie przemysłu, handlu i spółdzielczości,
- IX. Przedsiębiorstwa (wodociągi, kolejki, lombardy, szkoły drzew itp.),
- X. Kredyt,
- XI. Udział w związkach międzykomunalnych,
- XII. Majątek (ruchomy i nieruchomy),
- XIII. Inna wszelka, dająca się ująć konkretnie działalność samorządu.

KALENDARZ TERMINOWY SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin		Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Woje- wództwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	Długość	Kopalniaki i inne użytkowe		Drewno opałowe	Blizsze szczeg.		Rodz. sprz.	U w a g i
dnia	godz.					sztuk	m ³		m ³	mp.		
18. X. 28.	12 ⁰⁰	P. N. Szereszewskie (kancelarja)	d. - wilno						110	1235	S	na drewno na pniu na pow. 30,61 ha
	13 ⁰⁰	P. N. Chociński Młyn (Kopernica)	d.- bydgoska						109	1221	L	na urządzenie młyn- skie i tartaczne
20. X. 28.	11 ⁰⁰	P. N. Trzebciny (kancelarja)	d.- bydgoska	I-III		838,10			115	1284	S	
22. X. 28.	12 ⁰⁰	I. Okręg. Szef. Budow. w Warszawie (kanc.)	w. - warsz.	sosna brzoza	3700,— 150,—				114	1272	S	
25. X. 28.	11 ⁰⁰	P. N. Lutówko (kancelarja)	d.- bydgoska	dąb	276,82				116	1290	S	
	11 ⁰⁰	P. N. Lubichowo (kancelarja)	d. - toruńska	sosna brzoza	1538 1110,73 296 53,83				116	1293	S	w tem sosn. + 76,51 m ³
26. X. 28.	11 ⁰⁰	P. N. Gołabek (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	1-III	479,89			113	1257	S	
29. X. 28.	14 ³⁰	Nadleśn. Konradów (kancelarja)	w. - pozn.	brzoza świerk jodła	2087 1830,— 297 400,— 56 70,—	200,—			114	1275	S	
2. XI. 28.		P. N. Cierpiszewo (kancelarja)	d.- bydgoska						114	1277	S	na chróst
		D. L. P. w Wilnie (kancelarja)	d. - wilno	świerk		40000			116	1287	S	
		D. L. P. w Wilnie (kancelarja)	d. - wilno	sosna		10000			116	1288	S	

CARL BUMKE**BYDGOSZCZ**

Telef. 89. Kanałowa 12.

SKŁAD DRZEWIA UŻYTKOWEGO**poszuk. i sprzedaje****sosnowy i olchowy****materiał tarty**

w wszelkich rozmiarach

FACHOWIEC DRZEWNY

kawaler, lat 25 z sześć letnią praktyką tartaczną, służy referencjami — świadectwami władą językiem polskim-niemieckim w słowie i piśmie **poszukuje posady** od zaraż lub później. Łaskawe zgłoszenia do Adm. R. Drzewnego pod nr 1283.

Materiał stolarski, budowlany, kupuję i sprzedaje

Ignacy Konieczny

Poznań Tama Garb. 4/5.

Skład drzewa. 858

LOKOMOTYWE kolejki polowej

o rozpiętości toru 600 mm, 60 H. P. waga własna 9 to. waga użytkowa 15 to. fabrykatu Hentschel i Syn, Cassel, rok wykonania 1918, nieużywana, sprzedaje natychmiast na korzystnych warunkach.

Oferty pod adresem

BIURO TECHNICZNE Alfons Rembalski,

Królewska Huta, (Górny Śląsk),

ul. Hajducka 12

1300

Drukarnia PRZEGLĄDU LEŚNICZEGO I RYNKU DRZEWNEGO T. z o. p.

Wykonuje wszelkie zamówienia, jako to: formularze, kwity, asygnyaty, bloki, karty wizytowe, zaproszenia, afisze, oraz dzieła każdego rodzaju. — Wykonanie szybkie i staranne po cenach nader przystępnych.

POZNAŃ, WIELKIE GARBARY 20

TELEFON Nr. 3406

TELEFON Nr. 3406

Submisja na drewno użytkowe.

Państw. Nadleśn. Mirachowo, pow. Kartuski, st. kol. Miechucin
sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, następujące drewno użytkowe z roku gospod. 1927/28.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddz.	R. dzaj	Szt.	DŁUŻYCE				Razem m ³	U W A G I odległość od st. kol.
					I.	II.	III.	IV.		
1	Wygoda	33b	świerk	435	—	1,68	55,62	54,46	111,76	Miechucin 4 klm.
2	Głune	49a, 51a	"	256	—	11,65	60,70	30,21	102,56	Miechucin 3 klm.
3	Bączakuta	162, 198a, 215b	brzoza	253	2,33	12,74	48,71	27,40	91,18	Kam. król. 3 klm.
Ogółem:					2,33	26,07	165,03	112,07	305,50	

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe“ należy nadesłać do Nadleśnictwa Mirachowo do dnia **26. X. 1928 r.** godz. 11 przedpołudniem, poczem nastąpi otwarcie ofert w biurze Nadleśnictwa. Cenę podawać należy za 1 m³ za każdy los osobno w złotych i jego częściach w cyfrach i słowami.

Bliższych wyjaśnień co do nowych warunków sprzedaży udziela Nadleśnictwo. Oferenci winni złożyć wadium w wysokości 5% ogólnej oferowanej sumy.

1296

Państwowy Nadleśniczy.**Mam do oddania****kilka wagonów trocin**

obecnego tarcia.

Oferty z podaniem ceny skierować do „Rynku Drzewn.“ pod nr. 1291.

SPECJALNE MASZyny TARTACZNE
o największej wydajności i oszczędności w trocinie

LOUIS BRENTA
Haren les Bruxelles
754 Belgia

wszelkie informacje udziela
R. WILLER, Warszawa ul. Elsterska 11 (b. Al. Poniatow.)
lub **Dr. Ing. Schmidt & Co. Gdańsk**, Gr. Wohlbergasse 14.
Ceny przystępne — Warunki dogodne — Porada techn. bezpłatnie.

Submisja na drewno użytkowe.

Nadleśn. Państw. Promnopoczt. i stacja kolejowa Sarbia, pow. czarnkowski
Woj. Poznańskie

sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państw. w Poznaniu następujące drewno kopalniane z r. gosp. 1928

- Los 1.** W leśnictwie Drzazgowo, oddział 36, sztuk 7952 zdrowych dłużyc kopalnianych sosnowych mierzonych bez kory o masie 1119,13 m³.
Odległość od stacji kolej. Sarbia 7 km
- Los 2.** W leśnictwie Drzazgowo, oddział 37 i 38 — sztuk 4482 zdrowych dłużyc kopalnianych sosn. mierzonych bez kory o masie 969,27 m³.
Odległość od stacji kolej. Sarbia 8 km.
- Los 3.** W leśnictwie Drzazgowo, oddział 36, 37, 38, 7c, 7a, 6c, 14b, 20b, 29, 28b — sztuk 10.890 chorych dłużyc kopalnianych sosn. mierzonych bez kory o masie 969,27 m³.
Odległość od stacji kolejowej Sarbia 8 km.
- Los 4.** W leśnictwie Golepół oddział 62, 63a, 63b, 101 i 107 sztuk 6966 zdrowych dłużyc kopalnianych mierzonych bez kory o masie 525,55 m³.
Odległość od stacji kolejowej Sarbia 8 klm.
- Los 5.** W leśnictwie Kruszewo oddział 109c, 110f, 111g, 112b, 113a, 113b, 114a, 136a, 137b, 145a, 156a, 156b, 157b, 159a, 162a i w leśnictwie Wałkowice oddział 163d, 164a, 165a, 166a, 172 i 173 ogółem sztuk 784 zdrowych dłużyc kopalnianych sosn. mierzonych bez kory o masie 74,66 m³.
Odległość od stacji kolej. Kruszewo 5 klm.

Pisemne oferty na każdy los z napisem „Submisja na drewno kopalniane“ należy składać wraz z 5% wadium (gotówką) cd oferowanej kwoty w nadleśnictwie do dnia **30. 10. 28 r.** godz. 12-tej w południe, poczem o godz. 12,15 nastąpi otwarcie ofert. Koszta korowania ewent. zwrócenia i stertowania oraz opłatę stemplową ponosi kupujący. Bliższych wyjaśnień co do warunków sprzedaży udziela ustnie i pisemnie zgłaszającym się nadleśnictwo.

1301

Państwowy Nadleśniczy.

JAN DOMERACKI, budowniczyTelefon nr. 16-67 **POZNAŃ** Waly Jagieły 4/6**Tartak parowy w Sierakowie**, pow. Międzychód**Poleca:** materiał tarty, kantówkę, deski podłogowe itd.**Kupuje:** drzewo okrągłe do tarcia.**Woźniak i Ska, Handel drzewa — Tel. 332.****Inowrocław**, ul. Mała, Andrzeja 5. 1180**Kupuje i sprzedaje**

Deski i bale sosnowe odziemkowe, czubkowe i obrzynane, szalówkę,łaty, obładry i dragi. Kantówkę, podłogę i inne drzewa do budowy podług listy. Dębiny, buczynę, brzezinę, jesion i t. p. w stanie okrągłym i tartym. Dzwona, szprychy i dyszle oraz drzewo opałowe.

MESSER, RHINOW i S-ka**TARTAKI PAROWE — HEBLARNIE — ZAKŁADY SZPUNTOWNICZE****KORONOWO — TELEFON 31. 1210****POLECA:****MATERIAŁ EKSPORTOWY I BUDOWLANY****ORYGINALNY****„S-T-A-N-D-A-R-D“****„OCHRONA KOTŁÓW“****dla tartaków****zwalcza kamień kotłowy i zapobiega dalszym osadom**

mamy na składzie po cenach fabrycznych

SKŁADNICA NARZĘDZI**Rynku Drzewnego, Poznań — Wielkie Garbary 20**
Telefonu nr. 1820**Tartaki J. PAŁUCKI Seni.**
- - - **TUCHOLA** - - -ma na składzie **materiały stolarskie i budowlane**, przyjmuje zamówienia na **różne półfabrykaty** oraz **przeciera** na cudzy rachunek **surowiec** w większych i mniejszych partjach.
Warunki dogodne. - - Ceny konkurencyjne.**Zakupujemy stale za gotówkę****kopalniaki sosnowe****świeżego cięcia od 8 — 22 cm w czubku**

1031 Pisemne oferty proszę skierować pod:

Firma **Robert Dupuis, POZNAŃ**, Młyńska 2^{II}
telefon nr. 1370 - telegr. Dupuis Poznań.**Poznańska Spółka Drzewna T. A.****Poznań, św. Marcin 52/53**poleca wszelkie gatunki materiałów
stolarskich, budowlanych i kantówki**ze swoich składnic:**

w Poznaniu, ul. Głogowska 109/110, Gnieźnie, Powidzu, Nowej Wsi pow. Strzelno, Kruszwicy, Łódzie, Swarzędzu, Wrześni, Inowrocławiu, Rawiczu, Gąsawie i Pleszewie. 1

POTRZEBNE ZARAZ

5—6 wag. z 26 i 30 mm. hebl. i szpuntowane

sosn. deski podłogowewymiar po heblowaniu i bez pióra loko wagon Poznań,
Wojciech Paetz — Skład drzewa Poznań,
731 Przemysłowa 28b — Telefon 1412**KUPUJE I SPRZEDAJE**

materiał stolarski budowlany i dla kołodziejów w stanie tartym i okrągłym, z iglastego i liściastego drzewa każdego rodzaju.

LEON ŻUROWSKISkład drzewa i obróbka **POZNAŃ**, ul. Raczyńskich 3/4,
przy placu Bernardyńskim. Telefon 10-87. 522**MAMY NA SKŁADZIE:****Tabelę kubiczną** na drzewo okrągłe, rżnięte i ciosane H. Kormana — w cenie 6,- zł za egzempl.**Tabelę kubiczną** miary metrycznej dla drzewa okrągłego W. Kamińskiego — w cenie 1,- zł za egz.**„Dawne spory o własność i służebności w Tatrach“** M. A. Liberaka - w cen. 0,50 zł za egz.**„Dąbrowy Białowieży“** J. Paczowskiego — w cenie 1,- złoty za egzemplarz.**„Luźne kartki“** Z. Hryniewieckiego — w cenie 1,50 złoty za egzemplarz.**„Znaczenie pochodzenia nasion w gospodarstwie leśnym“** H. Wyrwińskiego — w cenie 2,- złote za egzemplarz.**„Krótki zarys nauki o pomiarze drzew i drzewostanów“** W. A. Łuczkiwicz - w cenie 5,- zł za egz.**„Rok myśliwego“** Korsaka - w cenie 18,- zł za egz.**„Łowiectwo“** podręcznik dla szkół leśnych i rolniczych Sztolcmana — w cenie 3,- zł za egzempl.**„Polująca Pani“** W. J. Polczyńskiego — dla leśników po niższej cenie 3,- zł za egz.**„Cele, zasady i rodzaje doświadczaln. użytkowego“** F. Bonasewicza - w cenie 1,50 zł za egz.**„Wyróbka drewna“** F. Bonasewicza — w cenie 2,- złote za egzemplarz.**„Książkę adresową** niemieckiego przemysłu drzewn. r. 1926“ — w cenie 40,- zł za egzempl.**„Darz Bór“** kalendarz leśny na r. 1928, Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzew. - w cenie 4,25 zł za egz.**„Kalendarz Myśliwski“** na rok 1928 J. Ejsmonda — w cenie 5,- złotych za egzemplarz.**„Zarys miernictwa elementarnego“** W. A. Łuczkiwicz - w cenie 3,80 zł za 1 egz.**„Kalendarz Leśny Informacyjny“** na rok 1928, Zw. Leśn. Polskich oddział Wileński — w cenie 3,50 zł. za 1 egz.**„Słownik Leśniczy“** część I. polsko-niem., franc.-angl., cena 4,- zł, część II. franc.-polska, angl.-polska, niem.-polska cena 6,- zł.**„Metodyka Nauczania“** Makroskopowego Rozpoznawania drewna F. Bonasewicza w cenie 1,20 zł za egz.**„Kwestja Drzewna w Polsce“** Inż. Barańskiego — w cenie 8,- zł.**„A. Proof Of Utilising“** The Armonographical Method In Teaching. Of Identification Of Wood F. Bonasewicza — w cenie 3,- zł. za egzempl.**„Prawo Łowieckie“** Dr. W. Kałuskiego cena 2,- zł**Adminstr. Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego**Telefon 1820 — **POZNAŃ** — W. Garbary 20

Plan sprzedaży drewna w roku gosp. 1929 w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Dyrekcja podaje do wiadomości, że w roku gosp. 1929 posiadać będzie następujące ilości drewna użytkowego w stanie wyrobionym do hurtowej sprzedaży w drodze publicznych przetargów.

L. p.	Nadleśnictwo	Powiat	S o s n a		Świerk dłużyce m3	Dąb dłużyce m3	Buk dłużyce m3	U w a g i
			dłużyce m3	kopaln. m3				
1	Wejherowo	Morski	3540	350	—	600	1800	Materiał zostanie wystawiony na sprzedaż w miesiącach od listopada 1928 do marca 1929.
2	Darżlubie	"	3600	—	—	800	3000	
3	Góra	"	1930	—	—	230	300	
4	Gniewowo	"	4160	100	150	1700	1530	
5	Chylonja	"	3200	740	50	1100	4300	
6	Wysoka	"	2230	—	550	200	470	
7	Kartuzy	Kartuzy	5000	300	500	200	600	
8	Mirachowo	"	4300	—	1050	1000	1050	
9	Kościerzyna	Kościerzyna	2400	400	—	120	500	
10	Wawrzynowo	"	600	—	—	—	—	
11	Lipusz	"	2300	100	—	50	50	
12	Pelplin	Tczew	8000	—	500	—	400	
13	Wiry	Starogard	4700	2000	—	180	80	
14	Lubichowo	"	8000	4800	—	—	—	
15	Drewniaczki	"	4560	1050	—	40	—	
16	Błędno	"	3700	450	—	—	—	
17	Ośieczno	"	1600	3900	—	—	—	
18	Leśna-Huta	"	1700	2000	—	—	—	
19	Bartel Wielki	"	14150	2000	—	—	—	
20	Jamy	Grudziądz	3800	—	100	840	400	
21	Dębowo	Gniew	4600	—	—	400	—	
22	Leśno	Wąbrzeźno	5590	270	—	190	—	
23	Konstancjewo	"	6650	—	—	—	—	
24	Mszano	Brodniça	3400	—	—	30	—	
25	Lidzbark	"	6000	220	—	500	—	
26	Ruda	"	10400	—	—	770	—	
27	Zbiczno	"	6200	—	—	—	—	
28	Kostkowo	Lubawa	4100	—	—	—	—	
29	Mścin	"	4800	—	—	—	—	
30	Łąkorz	"	6000	—	—	—	—	
31	Dwukolę	Działdowo	2940	100	—	340	—	
Razem około			144150	18780	2900	9290	14480	

Drewno znajdować się będzie na zrębach poszczególnych nadleśnictw. Przetargi ogłaszane będą w czasopiśmie: Przemysł i Handel Drzewny — Warszawa 1299 oraz Rynek Drzewny i Budowlany — Poznań.

POTRZEBUJE

szczały i wałki olszowe, dębowe i bukowe 1 do 2 mtr. dług., od 14 cm. Ø wzwyż
wałki sosn. korow. 1 mtr. dług. od 8 do 20 cm. Ø.

O szczegółowe oferty franko Poznań prosi 944

J. KRZYŻANOWSKI - EXPORT DRZEWA
Poznań, Św. Marcin 39. tel. 17-41

TARTAK

M. PERKIEWICZ Ludwikowo
p. Mosina 1259

dostarcza kantówkę

według listy rozmiarów po dostępnych cenach.

JEST DO ODDANIA

600 cbm. desek 24 mm., przeciętna szerok. 20 cm., długość 5-8 mtr., — 60 cbm. 26 mm., przeciętna szer. 28 cm., długość 5-8 mtr. Towar stolarski, bardzo ładny, nie siny, zimowego tarcia. — Bliższych wiadomości udziela: Tomasz Wiśniewicz, budowniczy — Krobia. 1295

AKACJE I BUKI

w kłocach i wałkach
kupimy zaraz

PAWEŁ JARCZYK i SYN
Górnoślaska Fabryka
Wyrobów Drzewnych
w Podlesiu (G.-Śl.) 1294

Iglaste drewno kopalniane

według naszych rozmiarów po
rzniete franko niem.-pols. granica
kupuje 964

Holzhandlung Klapheck, G. m. b. H.
Oberhausen Rhld

HURTOWNIA I EKSPORT DRZEWA

Konrad Barczyński i S-ka

Tel. 18-74 POZNAŃ, ul. Pocztowa 28 Tel. 18-74

668 Adres telegr. „Drewnopol“ kupuje

drzewo okrągłe i tarte, oraz drzewostany

„WYCINARKI-PIŁ“ (Sägestanzen) i „NAPINACZE-PIŁ“ (Spannzeuge)

pierwszorzędno wykonania,
wyrabiają stale 1266

BRACIA KOHUT, (Nawojowa Małopolska)

Przy zamówieniu napinaczy, prosimy o wzór lub szkic z miarami

„POLSKA AGENCJA DRZEWNA GUSTAF THUNBERG“

WARSZAWA / Krak. Przedmieście 15.

Adres telegr.: „WOODEXPORT“ / Telef. Dyr. 19-81, Biuro 19-82.

Sprzedaje

jako agent tarty i okrągły materiał bezpośrednio od producenta do importera,

Posiada

podagentury zagranicą we wszystkich większych środowiskach przemysłu drzewnego,

Wyłącznie

zastępstwo „Związku Eksporterów Drzewnych“ w Warszawie,

Wykonywuje

projekty na budowę nowych i przebudowę starych tartaków,

Sprowadza

po cenach oryginalnych maszyny, piły, toczki szmerglowe etc. dla przemysłu tartaczno,

Współdziała

w finansow. interesów drzewnych, technicznych informacji w zakresie przemysłu drzewnego.

Udziela

Do korespondencji i odwiedzin zapraszamy!

1033